

מדינת ישראל
משרד התחבורה
מחלקת קציני בטיחות

נוהל עבודה לקצין בטיחות

לכבוד

קצין בטיחות בתעבורה

הנדון: הוראות קבע ונוהלים למילוי התפקיד של קצין בטיחות בתעבורה

בתוקף סמכותי עפ"י תקנה 579: 587 ג (א) מתקנות התעבורה (תשמי"א חלק י' תקנות 579-587 ג') הריני נתן בזה כ"ישות" את ההוראות הבאות:

הגדרת החובה בהעסקת קצין בטיחות בתעבורה (תקנה 579 א')

מיים, עסק תאניד או מוסד, שרשומים על שמו או שהוא מפעיל או מנהל כלי רכב מסוג כמפורט להלן בטור א' במספר שאינו פחות מהנקוב לצידו בטור ב'

סוד ב'

סוד א'

40	1. א. רכב נוסעים מרטי, רכב דו שימושי או רכב מסחרי שמשקלו הכולל המותר עד 4,000 ק"ג
20	ב. אוטובוס, מונית או רכב מסחרי שמשקלו הכולל המותר 4,001 ק"ג או יותר.
20	ג. חלקם מהסוג שבפסקה (א) וחלקם מהסוג שבפסקה (ב) או סוג אחר.
-
2	א. "משרד הובלה" כמשמעותו בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שירותי הובלה ושירותי גרזים), התשל"ט-1978;
ב.	"משרד להסעות" כמשמעותו בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הסעת סיור, הסעה מיוחדת והשכרת רכב), התשמ"ה-1985;
ג.	רשות מקומית שבבעלותה אוטובוס.

הגדרת המושג "מפעיל, מנהל..." בהרחבה:

כוונת המחוקק בהגדרת "מפעיל" "מנהל" הינה להטיל אחריות על בעל ה"מפעל" בהגדרתו בתקנה והנהלתו ליישם הוראות הבטיחות כפי שמוגדרות בחלק י של תקנות התעבורה והנהלים הנלווים אליה במלואם, על כל סוג ו/או כמות רכב שהיא, באמצעות קצין הבטיחות בתעבורה של המפעל במסגרת הבאות:

- 1 קבלני-משנה הקשורים חוזית לכל פרק זמן שהוא עם ה"מפעל" מקבל השרות מאותם קבלנים. האמור גם אם לקבלני המשנה קציני בטיחות בתעבורה במסגרתם הארגונית.
- 2 כל חברות הכת במסגרת ה"מפעל" ובעיקר במסגרת ה"תאגיד" כל חברת בת בנפרד ו/או כל מפעל במסגרת התאגיד בנפרד או כולם ביחד כהתאם לשיקולי ה"רשות".
- 3 רכב שכור או חכור לכל פרק זמן שהוא למטרות הובלה, הסעה ו/או העברת נוסע, מוצר, פריט כל שהוא מ/אל שערי המפעל ו/או ממתקניו החיצוניים. הנ"ל כולל מקרים שבו קיימת שייכות נפרדת בין הרכב המנועי למתקן היעודי המשולב ברכב המנועי.
- 4 חברות אשר מבססות שוק מוצריהן על רכב בשייכות ארגונית ו/או בשייכות פרטית עצמאית שלא במסגרת הרכב האורגני של החברה.
- 5 כל האמור לעיל למעט חברה ו/או מפעיל צי רכב ונהגים, אשר כולם נמצאים בפיקוח קצין בטיחות בתעבורה.

הגדרות:

"בעל מפעל"

"בעל מפעל" - לרבות מנהל שותף או מי שבידו השליטה על המפעל.

"הרשות"

"הרשות" - מי שנתמנה על ידי שר התחבורה בהודעה ברשומות לענין חלק זה כולו או מקצתו.

"קצין בטיחות"

"קצין בטיחות" - אדם ש"הרשות" הסמיכה אותו כקצין בטיחות לפי חלק זה בכתב הסמכה.

"כתב הסמכה"

"כתב הסמכה" - תעודה הניתנת לקצין בטיחות שהוסמך על ידי ה"רשות" לפי חלק זה.

"כלי רכב"

"כלי רכב" - רכב מנועי, נרד ונתמך, למעט אופנוע.

העסקת קצין בטיחות בתעבורה (תקנה 580):

- 1 בעל מפעל יעסיק במפעלו קצין בטיחות שיש לו רשיון נהיגה לסוגי הרכב המופעלים במפעלו.
- 2 קצין בטיחות יעמוד לרשות המפעל בלבד ולא יעסוק במפעל בכל תפקיד זולת תפקידו כקצין בטיחות, אלא באישור "הרשות".
- 3 "הרשות" רשאית, בתנאים שתקבע, לאשר העסקת אותו קצין בטיחות ביותר ממפעל אחד.
- 4 היו ברשות המפעל יותר ממאה כלי רכב או היו כלי רכב מופעלים במקומות שונים, רשאית "הרשות" לקבוע למפעל הסדרי פיקוח נוספים.

כללי: הוראות תקנה 585 מתקנות התעבורה

הוראות אלו מחייבות את הנהלת המפעל האחראית ליישומן באמצעות קצין הבטיחות. בתקנה זו נקבעו הוראות כלליות המנדירות תפקידיו של קצין הבטיחות בתעבורה כדלקמן:

- 1 לפקח על כך שהנהגים המועסקים על ידי המפעל או הנהגים ברכבו ימלאו אחר הוראות פקודת התעבורה והתקנות על פיה (להלן דיני התעבורה).
- 2 לפקח על כך שכלי הרכב של המפעל או המופעל על ידיו יהיו בכל עת במצב תקין ושיתמלאו בהם הוראות דיני התעבורה.
- 3 לפקח על הוראות כל דין הנוגע לבטיחותם של עובדי דרך ותקינותו של כלי רכב בתחום המפעל.
- 4 לפקח על כך שמצב בריאותם של הנהגים כאמור בפסקה (1) יהיה תואם לדרישות דיני התעבורה.
- 5 להודיך את הנהגים כאמור בפסקה (1) בענייני נהיגה, טעינה, מריקה, טיפול ברכב ודיני התעבורה.
- 6 להמליץ בפני בעל המפעל בכל הנוגע להכשרתם ולהשתלמותם של הנהגים והנהגים ברכב המפעל ולהנהיג סדרי בטיחות במפעל ובכל הנוגע לבטיחותם של הנהגים ושל הרכב.
- 7 להגיש דיונים וחשבונות לבעל המפעל בכל הנוגע לתפקידיו לפי תקנה זו.
- 8 לנהג תיק רכב ותיקי נהג ורישומים על פי הפרטים שהורתה "הרשות".

תפקידיו של קצין הבטיחות בתעבורה - כלי רכב

על מי הנאמר בתקנה 585 לעיל לתפקידיו של קצין הבטיחות בתעבורה הם להנהיג, לזוּם ולהעמיל סדרי בטיחות להפעלת כלי רכב ונהגים במקום עבודתו שלגביהם ניתן לו אישור עפ"י תקנה 580(א) או 583 ולקיים הוראות שפורטו להלן:

- 1 לדאוג ולפקח על תקינותם של כלי הרכב על סוגיהם (הרשומים בבעלות ו/או מופעלים בקביעות גם אם אינם בבעלות החברה /מפעל/תאגיד/מוסד).
- 2 לפקח על כך שהנהגים בכלי הרכב של המפעל/החברה/מוסד/תאגיד, יקיימו את כללי הבטיחות ויצייתו להוראות כפי שיפורטו להלן.
- 3 להסדיר ולקבוע סדרי בטיחות של התנועה בשטח החצר/המרחב של המפעל/החברה/המוסד/התאגיד.
- 4 לחקור תאונות על סוגיהן, כולל נזק בלבד, ולהסיק מסקנות המתבקשות בדבר מניעתן בעתיד ולפעול ליישומן כפי

שיפורט להלן.

5. נהל תיקים ורישומים שישקפו את סדרי הבטיחות שהונהגו עפ"י הוראות אלו כפי שיפורט להלן.
6. לקיים פעולות חינוך, הדרכה והסברה בכל הנוגע לאחזקתם התקינה של כלי הרכב והנהיגה הנכונה עפ"י תקנות התעבורה וכללי הזהיות הנדרשים.
7. למלא במלואן את ההוראות שיפורטו להלן.

פרק א' פיקוח על תקינות הרכב

קצין הבטיחות ידאג שכלי הרכב של החברה/המפעל/התאגיד/המוסד על סוגיהם יהיו בכל עת במצב תקיין ככל שהדבר בשליטתו. לצורך קיום הוראה זו יקיים קצין הבטיחות את הפעילויות הבאות:

1. תיקון ליקויים שוטפים

ניהול תיקי רכב

1. (1) ינהיג תיק לכל רכב בנפרד שבו ירשמו באופן כרונולוגי הטיפולים והתיקונים שבוצעו בכלי הרכב הנוגע לענין במשך כל תקופת הפעלתו. יש לערוך חלוקה ומעקב אחר מכללים בטיחותיים. (ניתן להעזר במחשב העונה על הצרכים).
1. (2) התיק יכלול את הפרטים המינימליים הבאים: פרטי זיהוי של הרכב, נתונים ומפרטים טכניים ראשוניים, תאריך ביצוע התיקון הספציפי, מהות התיקונים והביקורות למיניהן, מועדי החזרתו לשרות סדיר, הגורם מבצע התיקון, קריאת המונה ואסמכתא שהתיקון בוצע.
1. (3) קצין הבטיחות רשאי לשלל את התיק כרצונו מבחינה נרפית ואחרת ו/או למחשב ובלבד שיכלול את הפרטים הנ"ל.

ביצוע תיקונים שוטפים

1. (4) קצין הבטיחות ינהיג וינהל טופס "רישום הודעות על ליקויים" שנתגלו ברכב:
 - תאריך מסירת ההודעה.
 - שם הנהג המדויע.
 - מהות הליקוי, תיאורו.
 - החלטה של קצין הבטיחות באשר לאופי התיקון ומועד ביצועו.

אחריות לבדיקת הרכב ותקינותו

1. (5) קצין הבטיחות אחראי לבדיקת הרכב שלגביו קיבל הודעה על ליקוי או ליקויים. החלטה על מהות התיקון תהיה באחריות הבלעדית.

הוראות התיקון

1. (6) החליט קצין הבטיחות על ביצוע התיקונים - יוציא "הזמנת תיקון" למבצע התיקון. העתק אחד לפחות מ"הזמנת התיקון" ישאר ברשותו של קצין הבטיחות לאימות.

1. (7) טופס "הזמנת התיקון" יכיל לפחות את הפרטים הבאים:

- תאריך, שם מבצע התיקון/נים.

- פירוט התיקונים המבוקשים.

- מס' הרכב וקריאת המונה.

בדיקה לאחר תיקון

1. (8) קצין הבטיחות אחראי לבדיקת הרכב לאחר התיקון ולאישור תקינותו.

1. (9) פרטי התיקון/נים שבוצעו/ירשמו בכרטיס הרכב, והניירת הנוגעת לענין תזוויק בתיק הרכב.

2. ביקורות תקופתיות - טיפולים יזומים

2. (1) קצין הבטיחות אחראי אישית להנהיג וביצוע הביקורת התקופתית לנבי כל כלי הרכב המופעלים בחברה/מוסד/תאגיד בהתאם לדלהלן:

מוסד/תאגיד בהתאם לדלהלן:

2. (2) קצין הבטיחות יקבע את מועדי הביקורת התקופתית על בסיס השיקולים הבאים:

- הוראות היצרן - בתחום אחריות היצרן על הרכב ולאחר מכן עפ"י שיקול דעת, הנחיות המחלקה.

- תנאי העבודה - ממוצע ק"מ חודשי.

- השליטה על הרכב מבחינת תיאום מועדים וזימון לביקורת.

2. (3) עפ"י הנאמר לעיל יקבעו מועדי הביקורת על בסיס הקריטריונים הבאים:

(א) לפי ק"מ.

(ב) לפי פרקי זמן.

(ג) או עפ"י הודאת "הרשות".

2. (4) בכל מקרה, הביקורת התקופתית תיערך לכל כלי רכב של החברה לפחות אחת ל-3 חודשים ולרכב מעל 4000 ק"ג אחת לחודש תוך הנפקת אשור תקינות חודשי.

2. (5) קצין הבטיחות רשאי על בסיס הנאמר בסעיף 2 (2) לעיל, לקצר את המועדים לביצוע הביקורת התקופתית עפ"י שיקוליו המקצועיים ובתיאום עם צורכי החברה.

טופס ביקורת

2. (6) מהלך הביקורת המבוצעת וממצאיה ירשמו על גבי "טופס ביקורת תקופתית" לנבי כל כלי רכב בנמדד. מבנה הטופס מבחינת המכללים הנבדקים יותאם לצרכי הבדיקה הספציפיים עפ"י דגם הרכב.

2. (7) בטופס ירשמו הליקויים שנתגלו בעת הביקורת.

2. (8) קצין הבטיחות נושא באחריות ישירה לקיום ביצוע ורישום הממצאים על גבי הטופס הנ"ל.

2. (9) היה ונמצאו ליקויים ינהג קצין הבטיחות כאמור בסעיפים 1 (6), 1 (9), 2 (6).

לח מעקב

2. (10) קצין הבטיחות ינהיג לוח מעקב לגבי ביקורות תקופתיות, ביקורות יזומות, רישוי וביטוח. לרכב כבד, רכב חמי"ס, אוטובוסים, מוניות - אישורי בלמים חצי שנתיים.

טיפולים

2. (11) הטיפולים האחרים המתחייבים מהוראות היצרן.

3 תאונות - טיפול ברכב שנפגע או מעורב בתאונה

בדיקה ורישום

3. (1) בכל מקרה של תאונת דרכים, בלי להתחשב בהיקף הנזק בגוף או בנפש יפעיל קצין הבטיחות כדלקמן:
3. (2) יבדוק את הנזקים שנגרמו לרכב ויעמוד על הליקויים שנגרמו לו - העשויים להשפיע על תקינותו מבחינה בטיחותית. הבדיקה תיערך ע"י "טופס ביקורת תקופתית" אשר יוסב עתה לטופס "בדיקה לאחר תאונה" (יש להדגיש את מהות התאונה).

תיקון הרכב לאחר תאונה

3. (3) בכל הנוגע לתיקונים וטיפולים ברכב הנפגע ינהג כאמור בסעיפים 1(6) - 1(9) לעיל.
3. (4) פרוט התיקונים שבוצעו יודגש בכרטיס הרכב.
3. (5) סבור קצין הבטיחות שכלי הרכב ניזוק בתאונה במידה כזו שלא כדאי לתקנו משיקולים בטיחותיים - יודיע וימק עמדתו בכתב לשמאי הרכב של החברה המבטחת.
3. (6) במקרה של חילוקי דעות יימנה למחלקת קציני הבטיחות אשר תתאם עם הנהלת אגף הרכב עמדה משותפת ככל שהדבר יתן.

תיקונים במוסך עצמי

3. (7) קצין הבטיחות ינהג כאמור לעיל גם במקרה שיש בחברה או במפעל מוסך משלה/ם, המאושר על ידי משרד התחבורה.

פרק ב' פיקוח על הנהגים והנוהגים

הנהלת "המפעל" וקציני הבטיחות בתעבורה אחראים לקיום הוראות תקנה 585 שפורטו לעיל ולהוראות המפורטות להלן:

1. ניהול תיקי נהגים ונוהגים

1. (1) קצין הבטיחות בתעבורה ינהיג וינהל "תיק נהג" לגבי כל אדם הנוהג ברכב של החברה/התאגיד/המפעל/המוסד (כולל בני משפחה הרשאים לנהוג).
1. (2) הוראה זו חלה לגבי נהיגה על כל סוג של כלי רכב ממונע כולל מכוונת ניידות וטרקטורים.
1. (3) פרקי הזמן של נהיגה בפועל - גם אם הם קצרים או בלתי סדירים - מחייבים קיום הוראה זו.

2. קבלת ובחינת נוהג חדש

קיום ההוראות שניקבעו להלן מתחייב מהנאמר בתקנות: 25, 585, 587, 1, (א) מתקנות התעבורה.

בחינה עיונית

2. (1) קצין הבטיחות לא יניח לאדם לנהוג ברכב החברה אלא לאחר שקיים הוראות אלו:
2. (2) בדק את עברו של הנהג החדש מבחינת כישוריו ונסיונו לנהוג בכלי רכב, שבהם הינו אמור לנהוג.
2. (3) יערך מבחן עיוני שיאפשר לעמוד על מידת ידיעותיו, המחייבות אותו כדיון עפ"י התקנות. המבחן יכול: ידיעת התקנות הנוגעות לו, התמרוקים והכרת-הרכב שבו הוא אמור לנהוג.

המבחן המעשי

2. (4) המבחן המעשי יכול את מידת היכולת והמיומנות של הנהג להפעיל את כלי הרכב שבו ינהג בביטחה בכל תנאי הדרך.
2. (5) הוראה זו חלה הן על "הנהג המקצועי" והן על "הנהג" בו לצרכי תעבורה בלבד, בלי להתחשב בדרגת הרשיון והוותק בנהיגה.

רישום פרטי המבחן

2. (6) היה ובתום המבחן סבור קצין הבטיחות שהמועמד רשאי לנהוג בכלי הרכב של החברה/המפעל/מוסד/תאגיד יוציא "הרשאת נהיגה פנימית" (רשיון נהיגה פנימי).
2. (7) הוראה זו מתייחסת לגבי כל עובד חדש העשוי לנהוג ברכב החברה לאחר תחילת עבודתו של קצין הבטיחות.

הדרכה נוספת של הנהג תוך כדי עבודה

2. (8) היה והגיע קצין הבטיחות למסקנה כי הנהג טרם הוכיח יכולת ומימנות המספקת להפעיל בבטחה את כלי הרכב, יכין תכנית הדרכה והכוונה על מנת לפתח אותם הכישורים או הרגלים שחסרו בעת המבחן.
2. (9) קצין הבטיחות רשאי לצורך הדרכה מעשית, להשתמש בשרותיו של אחד הנהגים המיומנים, היכול להיות דוגמא, או לחילופין בבי"ס לנהיגה לאחר שהנחה אותו באשר לתרגולת הדרושה.

רישום

2. (10) ממצאי המבחן הסופי ירשמו ב"כרטיס הנהג"

3. הדרכת נהגים תוך כדי עבודה

- על קצין הבטיחות לדאוג לכך שכל הנהגים והנהגים ברכב החברה יעודכנו בהתמדה בכל הנוגע לדינים ותקנות התעבורה המתייחסות אליהם:
3. (11) קצין הבטיחות בתעבורה אחראי לעדכון ידיעותיהם של הנהגים בכלי הרכב שבפיקוחו בתחומים הבאים:

עדכון ידיעות

- עדכון ידיעת הנוגעים לחובות הנהג החלות עליו עפ"י תקנות התעבורה ודינים אחרים.
- עדכון ידיעות באשר לשינויים בתקנות דינים אחרים.
- הכרת אופן התיפעול של הרכב הספציפי והטיפול בו.
- תפעול נכון של מערכות ההיגוי והבלימה בתנאי דרך שונים.
- נהיגה נכונה.
- נהיגה כלילה - התנאים מכבידים.
- ניתוח תאונות ואירועים תעבורתיים לשם הפקת לקחים.
- פריקה, טעינה, העמסה והובלת משאות.
- לחובות הנהג באשר להפעלת מכונות נידחות וכלים ספציפיים שונים.

3. (2) בביצוע המעשי של תכניות ההדרכה רשאי קצין הבטיחות להעזר בגורמי הדרכה שאושרו ע"י מחלקת קציני בטיחות "וזהרות"

הדרכה

3. (3) ההדרכה תתבצע בכל דרך אפשרית, כנסים, מפגשים מקומיים, שיחות יחיד - הכל לפי המקרה.
3. (4) תהליך ההדרכה מחייב את כל הנהגים ברכב החברה/המפעל/התאגיד/המוסד, ויתבצע ביוזמתו של קצין הבטיחות בתיאום עם גורמים רלוונטיים אחרים.

רישום

3. (5) פרטי התדרוכים והקורסים ירשמו "בכרטיס הנהג" הנוגע לענון.

4. הטיפול בעבירות התנועה

רישום עבירות

4. (1) נודע לקצין הבטיחות על עבירת תנועה (מלבד חניה) בגינה הורשע "הנהג", שיש עמה כדי לפגוע בכללי הזהירות, ירשום פרטים ומסקנותיו "בכרטיס הנהג".
4. (2) קצין הבטיחות ידון עם הנהג במרטי העבירה כדי למנוע הישנותה.
- (A2) משאיות + אוטובוסים, טכונרף (רשם נסיעות אלקטרוני).

תלונות על נהיגה

4. (3) כמקרה של דיווח על נהג או נוהג מגורם פורמלי או אפורמלי באשר לאופן נהיגתו - הן לחיוב והן לשלילה - יחקור קצין הבטיחות את נסיבות המקרה וירשום המסקנות שישק ב"כרטיס הנהג".
4. (4) במידה שהתלונה מוצדקת יפעל כנגד הנהג על פי שיקוליו ומסקנותיו.

5. פיקוח על שעות העבודה והמנוחה של הנהגים המקצועיים

5. (1) קצין הבטיחות יביא לידיעת הנהלת החברה/המפעל/המוסד/התאגיד להנהלת סידור העבודה ולנהגים הנוגעים לענין דבר חובתם לקיים הוראות תקנה 168 מתקנות התעבורה.
5. (2) התקנות מתייחסות ומסדירות את שעות העבודה והמנוחה של הנהג המקצועי.
5. (3) קצין הבטיחות יבהיר להנהלה ולנהגים את הסיכונים הבטיחותיים החמורים שעשויים לנבוע מאי קיום הוראות התקנה הנ"ל.
5. (4) קצין הבטיחות יפקח על קיום הוראות אלה על ידי בדיקת סידור העבודה של הנהג ומעקב בדרך במידת האפשר.

6. פיקוח אחר מצב בריאותו של הנהג

- (1) 6 חתימה על הצהרת בריאות אחת לשנתיים. קצין הבטיחות יפעל במקרים שיש צורך בחוות דעת רפואית בהתאם לנסיבות כדלקמן:
 - (2) 6 יבקש חוות דעת של רופא תעשייתי.
 - (3) 6 יבקש חוות דעת של רופא שיניים.
 - (4) 6 יסתייע בבירורים עם הממונים על הנהיגה במשרדי הרישוי המחוזיים.
 - (5) 6 בתיאום עם הנ"ל יפנה נהגים לבדיקה למכון הרפואי לבטיחות בדרכים.
 - (6) 6 כל הפעולות הנוגעות למצב בריאותו של הנהג שיש בהן כדי להשפיע על כושר הנהיגה שלו או להגבילו, מחייבות את קצין הבטיחות לפעול כאמור או להוועץ במחלקת קציני הבטיחות.
 - (7) 6 ממצאים מכל פעולה שנערכה בתחום זה ירשמו על ידי קצין הבטיחות ב"כרטיס הנהג".

הערה: במידה ומתעוררת בעיה של צינעת הפרט, יפנה קצין הבטיחות את הנושא למנהל כח אדם במפעל.

7. תאונות

כללי

אין חשיבות לגודל הנזק. מי נפגע ואיך נפגע. לדידו של קצין הבטיחות כל תאונה היא תאונה קטלנית ואם היא איננה כזאת, הרי זה ענין של מקריות בלבד.

נוהל התנהגות בעת תאונת דרכים

- (1) 7 קצין הבטיחות בתעבורה יוציא נוהל שינחה לכללי ההתנהגות בתאונת דרכים. הנוהל יחייב את כל הנהגים והנהגים שבפיקוחו.
- (2) 7 הדבר בא להבטיח התנהגות נכונה בעת תאונת דרכים שחייבת להיות תואמת את התקנות הנוגעות לענין.

חובת הנהג בעת תאונת דרכים

- (3) 7 על קצין הבטיחות להביא לידיעת הנהגים שבפיקוחו את החובות המוטלות עליהם עפ"י תקנות 144-146 המסדירות את התנהגות הנהג ברכב בעת התאונה.

חקירת תאונה

7. (4) בכל מקרה של תאונה, הכולל נזק בלבד, ינהג קצין הבטיחות כדלקמן:
7. (5) יחקור אישית את התאונה מההיבט הבטיחותי.
7. (6) יחייב את הנהג המעורב בה למלא "דו"ח תאונה" (לענין זה טוב הטופס הסטנדרטי של חברות הביטוח).
7. (7) ממצאי ומסקנות החקירה חייבים להיות מסווגים "לתאונה נמנעת" או "תאונה בלתי נמנעת".

רישום מסקנות

7. (8) כאשר לנהג ירכז קצין הבטיחות את מסקנותיו בארבעה סעיפים חליפיים:
- א. הנהג איננו אחראי לתאונה.
- ב. הנהג אחראי חלקית לתאונה.
- ג. הנהג אחראי לתאונה.
- ד. האמצעים שיש לנקוט נגד הישנות המקרים.

רישום

7. (9) הממצאים והמסקנות כאמור ירשמו על גבי הטופס הנ"ל "וכרטיס הנהג".
7. (10) קצין הבטיחות ינהג תיק תאונות, שבו יתויקו כל טפסי הדו"ח כל התאונות בנושא ויהי רשאי לשמור ולתייקם בתיק הנהג. כל התאונות ירשמו בכרטיס ריכוז תאונות שנתי.

נקיטת אמצעים

7. (11) במקרה של מסקנה המחייבת נקיטת אמצעים נגד הנהג ברכב המעורב בתאונה, יפעל קצין הבטיחות כהתאם לאפשרויות הבאות:
1. יודיע למנהל החברה/מפעל/מוסד/תאגיד ממצאו והמלצותיו.
 2. במידה שיש צורך בנקיטת אמצעים בתוך מסגרת המפעל/החברה/מוסד/תאגיד, יביא את הענין בפני דעת פריטטית או משמעתית, אם זו קיימת.
 3. ישחזר עם הנהג את התאונה ויבהיר לו מה עשה או לא עשה כדי למנוע.

החזרה לבעל החברה/המפעל

7. (12) הגיע קצין הבטיחות למסקנה כי המשך נהיגתו של הנהג הנוגע לענין או המעורב בתאונה יש בו סיכון לתנועה יפעל כאמור בתקנה 587 (א) מתקנות התעבורה, יודיע להנהלת המפעל והעתק מהודעתו או להנהלת החברה יועבר למחלקת קציני בטיחות לא יאוחר מ-7 ימים מיום מתן ההודעה להנהלת המפעל/החברה/המוסד/ התאגיד.

חובת ההנהלה

7. (13) חובה על הנהלת החברה/המפעל/המוסד/התאגיד להודיע ל"רשות" על האמצעים שנקטו בהתאם לנדרש בסעיף 7 (12) לעיל.
7. (14) לא ננקטו אמצעים כל שהם כפי שהומלץ ע"י קצין הבטיחות ואמור לעיל, תהיה ההנהלה חייבת לנמק את עמדותיה, או הסתייגויותיה בפני "הרשות" בסמוך למועד שנקבע בסעיף 7 (12) לעיל.
7. (15) בתום ההליך הנ"ל, יועבר הטיפול "לרשות" שתפעל עפ"י סמכויותיה כמוגדר בתקנות.

פרק ג'

הסדרת סדרי תנועה במסגרת חצר או שטח המפעל/התאגיד/החברה/המוסד

1. קצין הבטיחות יקיים פעילות שוטפת להסדרת הגיאומטריה של התנועה בשטח או חצר המפעל כדי למנוע הוצרות מצבי תנועה מסוכנים ולמנוע תאונות.
2. קצין הבטיחות ידאג לשילוט מתאים, הכוונה ונוהלים מתאימים למסלול מלגות, סימון נתיבים ומסלולים ואמצעים טיפיים כגון: מראה, גדרות בטחון, פנסים מהבהרים. כמו כן, יכול קצין הבטיחות להעזר במהנדס תנועה להכנת תוכניות האמורות לעיל.
3. קצין הבטיחות ידאג שהסדרי התנועה והתמרורים שהציב בשטח מפעלו יהיו בעלי תוקף חוקי, יפנה בענין זה לרשות תמרור מחוייבת כמפורט בתקנה 17(א) מתקנות התעבורה.

פרק ד'

שונות

1. סמכויות קצין הבטיחות בתעבורה

1. (1) סמכויות קצין הבטיחות בתעבורה נקבעו בתקנות התעבורה 586-587 ובאשור של "הרשות" להנהלת החברה.
1. (2) הוראות נוהל אלה מהוות חלק בלתי נפרד מהוראות "הרשות" ומקנות לקצין הבטיחות סמכויות וחובות כיצת.

2. חובות הנהלת החברה/מוסד/תאגיד

1. (1) להעמיד לרשות קצין הבטיחות תנאי עבודה שיאפשרו לו מילוי הוראות החוק והוראות אלה במלואן.
2. (2) לקיים הוראות 587, 580 ב (א) ו-ג (ב) מתקנות התעבורה כמפורט לעיל.

3. הפסקת עבודה של קצין הבטיחות

הדעה על הפסקת העבודה

- (1)3 קצין הבטיחות המתעתד להפסיק תפקודו או עבודתו כקצין הבטיחות, יודיע על כך "לרשות" 30 יום לפחות לפני תום תקופת סיום עבודתו. (ללא קשר לתקנות לצורך מתן התראה מוקדמת למחלקה).
- (2) 3 על פי תקנה 587 (א) חלה על הנהלת המפעל/חברה חובה להודיע "לרשות" על הפסקת עבודתו של קצין הבטיחות, בפרק זמן כפי שנקבע לעיל. על קצין הבטיחות להביא לידיעת ההנהלה דבר חובה זה.
- (3) 3 בהודעתו על הפסקת עבודתו, יפרט קצין הבטיחות את הסיבות ויסקור בקצרה את פעולתו בעבר, סייג לדרישה זו כאשר מדובר בסיבות דיסקרטיות שאינן קשורות לתפקיד.

דיווחים

קצין הבטיחות ידווח "לרשות" על דו"ח בכל עת שידרש בהקשר לכיצוע תפקידיו כדן.

4. סיכום

קיום ההוראות

במידה שהוראה זו לא תקויים מסיבות כלשהן, במלואה או מקצתה, יודיע על כך קצין הבטיחות באמצעות הנהלת החברה "לרשות" תוך 7 ימים מיום קבלת נוהל זה.

בהודעתו, יפרט קצין הבטיחות את הסתייגויותיו, או השגותיו, או סיבות אחרות לאי קיום הוראות נוהל זה.

קצין הבטיחות שלא יפעל כאמור לעיל, יראה עצמו מפר הוראות "לרשות" שניתנו לו כדן ויוזמן לוועדת אתיקה אשר תדון במקרה.

קצין בטיחות נבדד - זכור:

כיצוע הוראות אלו יש בו כדי למנוע תאונות בדרוכים, פגיעה בבני אדם וניק לרכוש.

נספח א' - נוהלי עבודה

בנספח זה חמישה מוספים:

מוסף 1	טהל עבודה בחברות הובלה - חומרים מסוכנים
מוסף 2	טהל עבודה לחברות הובלה.
מוסף 3	טהל עבודה חברות הסעה (אוטובוסים, טיוליות).
מוסף 4	טהל עבודה חברות הסעה - אוטובוסים זעירים.
מוסף 5	טהל עבודה חברות השכרה.
מוסף 6	תוספת לנוהל עבודה לחברה המתפעלת מלגות.
מוסף 7	נוהל עבודה לקצין בטיחות במועצה אזורית
	א. חבר במטה בטיחות במועצה.
	ב. כראש מטה בטיחות במועצה.

נספח א' מוסף 1

נוהל עבודה בחברות הובלה - חומרים מסוכנים

1. עליך לעבור קורס לחומרים מסוכנים.
2. ודא קיום היתר להובלת חומרים מסוכנים בחברה מאת המפקח על התעבורה.
3. ודא כי בחברה מתפקד מנהל מקצועי מורשה לניהול משרד להובלת חומרים מסוכנים.
4. ודא כי כלי הרכב היעודיים מורשים ע"י המפקח על התעבורה בהתאם להתמחות המוביל ובככל
5. ודא כי לנהג המוביל חמ"ס היתר מאת המפקח המסמיך אותו להובלת חמ"ס (צמוד לרשיון הנהיגה) ההיתר חייב להיות בר תוקף.
6. בדוק כי ברכב המוביל חמ"ס מותקן טכנורף, ודא שימוש בו.
7. ודא כי קיימים במשרד הוראות נוהל ותקשורת ובצע הדרכה לנהגים וצוות המשרד בנושא אמצעי הזהירות שיש לקבץ בזמן השינוע ו/או במקרה של תקלת חמ"ס.
8. ערך ביקורת תקופתית אחת לחודש לכלי הרכב ודא תקינותם באופן שוטף.
9. בדוק אם בכל כלי רכב המוביל חמ"ס יש ציוד בטיחות המותאם לחמ"ס המובל כמפורט בתקנה (מטפים, כפפות וכו')
10. בצע קורסים והשתלמויות רענון ספציפיים להובלת חמ"ס לצוותי הנהגים בחברה.

הערה - נוהל זה יפורט ע"י מפקח המחלקה בעת הדרכתך עם כניסתך לתפקיד.

11. פקח על שעות עבודה ומנוחה של הנהגים עפ"י תקנה 168 לתקנות התעבורה.
12. בדיק באופן שוטף רכב חמי"ס לפי יציאתו לשטח, כשהוא עמוס ומלא. האם עומד הוא בשלמות בתנאים הנדרשים כגון - שטר מטען, כרטיס בטיחות, סימון ושלטי אזהרה, אביזרי בטיחות, כרטיס המפרש קודי זיהוי, הוראות מיוחדות למשימה בנושאי הסיכון האפשרי בחמי"ס המובל, יעד ומסלול הנסיעה, התנהגות בעת תקלה ותחזית נזג אויר.

נספח א' מוסף 2

נוהל עבודה לחברות הובלה

1. וודא כי לחברה רשיון למשרד הובלה מאת המפקח על התעבורה וכן לרשותה מנהל מקצועי מורשה לניהול משרד.
2. בדיק האם משרד ההובלה מורשה להובלה יעודית (למעט חמי"ס).
3. דאג לקיום מעקב אחר תאונות דרך ו/או תאונות מטען, איפיונן, ניתורן, הסקת מסקנות, תיקון ליקויים ופרסום טהלים בנושא.
4. נהגים - שים דגש מיוחד לניל, להיתרים, לקורסים מקצועיים ולהשתלמויות ספציפיות (בדיק שוטפת מדעות הנהג לרכבו ולתקינותו, להובלת סוגי מטען ושים דגש על עומט יתר).
5. ערוך ביקורת תקופתית אחת לשלושה חודשים לכלי הרכב, וודא תקינותם באופן שוטף לרכב מעל 4000 ק"ג אחת לחדש ולהנפיק אשור תקינות חודשי.
6. מוסך עצמי - באם קיים, דאג לוחסי נומלין תקינים בינד לבין מנהל המוסך.
7. שיני מבנה הרכב - בדיק היתרים בנושא.
8. התייחס אל מובילי המשנה הנועלים במסגרת החברה כחלק אורגני של החברה.
9. וודא אישור בלמים אחת לשישה חודשים (לרכב מעל 15 טון).
10. פקח על שעות עבודה ומנוחה של הנהגים עפ"י תקנה 168 לתקנות התעבורה.

נספח א' מוסף 3

נוהל עבודה - חברות הסעה (אוטובוסים, טיוליות)

1. וודא כי לחברה רשיון למשרד הסעה מאת המפקח על התעבורה וכן לרשותה מנהל מקצועי מורשה לניהול משרד.
2. וודא כי לכלי הרכב המסיעים יש רשיונות הפעלה מאת המפקח על התעבורה.
3. ערוך ביקורת תקופתית לרכב אחת לחדש והמצא אישור על תקינות הרכב, עותק מאישור זה יהי צמוד לרשיונות הרכב.
4. וודא קיום ציוד אביזרי בטיחות כמפורט בתקנה (עזרה ראשונה, מטפים, ערכת חילוץ, פטישים וכו')

5. מוסד עצמי - באם קיים, דאג ליחסי גומלין תקינים בינך לבין מנהל המוסד.
6. במקרה של מוסכי חוץ - בדוק הרישוי למוסד, נוהל ההודעות על ליקויים ובדיקת תיקון הלקויים.
7. בדוק מועד חידוש רשיונות רכב ההסעה בעיקר אם אין אוטובוס בסטטוס של "רכב מיושן" עפ"י תקנות התעבורה.
8. וודא אישור בלמים אחת לשישה חודשים.
9. התייחס אל מובילי המשנה הפועלים במסגרת החברה החלק אורגני של החברה.
10. שים דגש יתר לגבי הנהגים המקצועיים בכל הנוגע לשעות פעילותם, עפ"י סידור עבודה וטכנוגרף (עפ"י תקנה 168).

נספח א' מוסף 4

נוהל עבודה בחברות הסעה - אוטובוסים זעירים

1. וודא כי לחברה רשיון למשרד הסעה מאת המפקח על התעבורה וכן לרשותה מנהל מקצועי מורשה לניהול משרד הסעה.
2. וודא כי לכלי הרכב המסיעים יש רשיונות הפעלה מאת המפקח על התעבורה.
3. ערוך ביקורת תקופתית לרכב אחת לחודש והמצא אישור על תקינות הרכב, עותק מאישור זה יהיה צמוד לרשיון הרכב.
4. וודא קיום אביזרי בטיחות עפ"י התקנה (מטפים, עזרה ראשונה וכו').
5. וודא תיקון הרכב במוסכים מורשים בלבד.
6. וודא אישורי בלמים לכלי הרכב ממוסך מורשה אחת לשישה חודשים.
7. פקח על שעות עבודה ומנוחה של הנהגים עפ"י תקנה 168 לתקנות התעבורה.
8. התייחס אל מובילי המשנה הפועלים במסגרת החברה כחלק אורגני של החברה.

נספח א' מוסף 5

נוהל עבודה - חברות השכרה

1. וודא כי לחברה רשיון למשרד השכרה מאת המפקח על התעבורה וכן לרשותה מנהל מקצועי מורשה לניהול משרד להשכרת רכב.
2. בדוק רשיונות הרכב והביטוח המקוריים (תוקפם, רישומם, מעקב וכד') ודאג להמצאות צילום מסמכים אלו בכל רכב שכור כשהם בתוקף בצירוף טופס ר.ש.6ב (וודא כי ברשיון הרכב מצויין כי סוג הרכב "רכב השכרה").
3. וודא כי לכל חוזה שכירות יצורף טופס "בקרת איכות הרכב".
4. מוסך עצמי - באם קיים, דאג ליחסי גומלים מקצועיים בינד לבין מנהלי המוסך. שים דגש לכל נושאי "זהות האינטרסים" ביניכם.
5. תשומת לב מיוחדת למעקב ודווח על תאונות ברכב השכור בכל הנוגע למסמכים הנכונים, במילויים נומן אמת ובהפקת לקחים.
6. באם יש לחברה סניפים נוספים - ערוך ביקורת שוטפת ובנה נוהלים למנהלי הסניפים. (ומולץ להעסיק בסניפים מכונאי רכב סוג 1 אשר יונחה ע"י קצין הבטיחות. לצורך בדיקות קבלה ומסירת רכב להשכרה.
7. ערוך ביקורת תקופתית אחת לשלושה חודשים לכל כלי הרכב.

נספח א' - מוסף 6

תוספת לנוהל עבודה לחברה המתפעלת מלגזות

1. דאג שתהיה לך הכשרה מתאימה בהפעלת מלגזה ובהדרכת נהגי מלגזות (העזר במחלקת קציני בטיחות).
2. בדוק והכשר את נהגי המלגזות בהתאם להוראות והדגש את נושא הבטיחות.
3. בדוק באופן שוטף באם המלגזן מפעיל את הכלי עפ"י כושר ההדמה המותר ועפ"י הוראות הפעלה נכונות.
4. בדוק עירנות מפעיל המלגזה כמנוקציה של שעות עבודה בדרך.
5. בדוק ופרסם נוהלים בעיקר בנושא סמכויות נהיגה, נוהלי הפעלת המלגזה ואחריות המפעיל.
6. ודא המצאות מערכת עזרה ראשונה במיקום בולט באתר בו מופעלות מלגזות.
7. בדוק באם למלגזה מנגנוני אבטחה עפ"י איפיון מקורי של היצרן והקפד על אמצעי מינון מתאימים בגוף המלגזה.
8. בדוק האם בגמר יום העבודה מתבצע טיפול ובדיקה כללית של הכלי וודא רישום לכך.
9. ודא ביצוע בדיקות יומיות במלגזות לפני תחילת יום עבודה.
10. בדוק וודא תקינות מערכת ההזנה והתחזוקה של המלגזות במפעל (תידלוק, מטען למצברים) מבחינת מיקום, תחזוקה ובטיחות.
11. הקפד על ביצוע בדיקה שנתית של המלגזות ע"י מהנדס מורשה.
12. דאג לסימון גבול שטח תיפעול למלגזות.

זכור:

מלגזה הינה כלי מסוכן ביותר ולכן נדרשת הקפדה יתרה, עירנות וביצוע מושלם של כל הסעיפים הנ"ל.

נספח א' מוסף 7

א. נוהל עבודה לקצין בטיחות במועצה אזורית - כחבר במטה בטיחות.

1. לפקח על כך שהנהגים המועסקים על ידי המפעל או הנהגים ברכבו ימלאו אחר הוראות פקודת התעבורה והתקנות על מיה.
2. לבקח על כך שהרכב של המפעל או המופעל על ידו יהיה בכל עת במצב תקין ושיתמלאו בו הוראות דיני התעבורה.
3. לפקח על הוראות כל דין הנוגע לבטיחותם של עובדי דרך ולתקינותו של רכב בתחום המפעל.
4. לפקח על כך שמצב בריאותם של הנהגים יהיה תואם את דרישות דיני התעבורה.
5. להדריך את הנהגים בענייני נהיגה, טעינה, פריקה, טיפול ברכב ודיני תעבורה.
6. להמליץ בפני ראש המועצה בכל הנוגע להכשרתם ולהשתלמותם של הנהגים במפעל ולהנהגת סדרי בטיחות במועצה ובכל הנוגע לבטיחותם של הנהגים ושל הרכב.
7. להגיש דיונים וחשבונות לראש המועצה בכל הנוגע לתפקידי לפי תקנה זו.
8. לנהל כרטיסת, תיקים ורישומים לגבי רכב ונהגים על פי המרטים שהורחה הרשות.
9. קצין הבטיחות רשאי לאסור את השימוש ברכב שבבעלות המועצה או הנמצא בשליטתו ולהתנות את השימוש בו בתיקונו והבאתו למצב שלא יפגע, לדעתו, בבטיחות התנועה, ובלבד ששוכנע כי נתקיימו ברכב הוראות תקנה 308(א) העתק מההודעה האוסרת שימוש כאמור תישלח בו ביום על ידי קצין הבטיחות לרשות הרישוי.
10. תיחקור תאונות דרכים בשטח המועצה, הפקח לקחים, הסקת מסקנות וטיפול למניעת השנותן.
11. טיפול בתחנות הסעה של בתי ספר, גני ילדים, מרכזים קהילתיים והכוונת התחבורה בצורה נכונה ע"מ למנוע תאונות.

נספח א' מוסף 7

ב. נוהל עבודה לקצין בטיחות במועצה אזורית - כראש מטה בטיחות.

בנוסף לפירוט במוסף 7 א יבצע:

1. הכנת מפת תימרון מאושרת להסדרת נאומטריית התנועה בישובים ובכל שטח המועצה, קרי - בתי ספר, גני ילדים, מרכזים קהילתיים וכו'.
 2. איתור מפגעים בטיחותיים (כגון: צמחיה, בורות וכו') ומתן פתרונות לסילוקן. בתיאום עם מע"צ, מהנדס המועצה וכו'.
 3. טיפול במעקות בטיחות ותחנות הסעה בישובים.
 4. עריכת מבצעים לכידת עברייני תנועה בשיתוף עם משטרת ישראל.
- הערה: כל האמור הינו בנוסף לתפקיד ראש מטה בטיחות כפי שהוגדר ע"י משרד התחבורה - המינהל לבטיחות בדרכים.